

O narzędziach komputerowych wspierających pracę służby bhp

W dniach 9-10 lutego br. odbyło się seminarium szkoleniowe poświęcone narzędziom komputerowym opracowanym w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy – Państwowym Instytucie Badawczym (CIOP-PIB), które są przydatne w pracy służby bhp. W seminarium uczestniczyli członkowie Sieci Ekspertów ds. BHP (dalej: Sieć Ekspertów), certyfikowani przez CIOP-PIB. Drugiego dnia w spotkaniu uczestniczył też dyrektor Departamentu Prawa Pracy w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Marcin Stanecki, który wręczył członkom Sieci Ekspertów certyfikaty na kolejny rok.

Od początku powołania Sieci Ekspertów, tzn. od 2004 r., CIOP-PIB zapewnia ustawiczne szkolenie jej członków, a są nimi przedstawiciele firm obsługujących głównie sektor małych i średnich przedsiębiorstw, które obecnie stanowią prawie 99,8% ogółu (według liczby pracujących) wszystkich przedsiębiorstw w Polsce¹. Sieć zrzesza 50 członków z całego kraju, którzy promują działania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz aktywnie współpracują z CIOP-PIB w obszarze wykorzystywania wiedzy i osiągnięć naukowych do wspierania działań na rzecz tworzenia bezpiecznych warunków pracy.

Uczestników seminarium powitał pełnomocnik dyrektora ds. wdrożeń w CIOP-PIB Alfred Brzozowski. Wyraził nadzieję, że spotkanie będzie doskonałą okazją do zwiększenia zakresu kompetencji, wzbogacenia wiedzy i wymiany cennych doświadczeń, a przede wszystkim – do poznania najnowszych aplikacji i narzędzi komputerowych opracowanych w ramach programu wieloletniego pn. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”, wspierających pracowników służby bhp.

Podczas pierwszej prezentacji prof. dr hab. inż. Danuta Roman-Liu z Zakładu Ergonomii CIOP-PIB zaprezentowała program komputerowy INTERGON². Jest on przeznaczony do przeprowadzania oceny obciążenia i ryzyka rozwoju dolegliwości mięśniowo-szkieletowych. Opiera się na danych wejściowych charakteryzujących pozycję ciała i siłę wywieraną podczas każdej z czynności wykonywanych w pracy w czasie trwania zmiany roboczej. Podczas części warsztatowej uczestnicy mogli przetestować program i podyskutować na temat aspektów korzystania z niego podczas codziennych obowiązków zawodowych.

Wspólne zdjęcie członków Sieci Ekspertów ds. BHP, certyfikowanych przez CIOP-PIB

¹ Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce. Warszawa: PARP, 2020.

² Więcej informacji znajduje się w broszurze „Oceń ryzyko rozwoju dolegliwości mięśniowo-szkieletowych z zastosowaniem programu INTERGON”: https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/file/96069/INTERGON_Ocen_ryzyko.pdf [dostęp: 20.02.2023 r.].

Uczestnicy mieli też okazję do zapoznania się z interaktywną bazą wiedzy o środkach ochrony indywidualnej (ŚOI) oraz aplikacją TIME4MASK³, która pomaga dobrać typ i klasę sprzętu ochrony układu oddechowego (SOUO), zapewnia szkolenie dotyczące użytkowania tego sprzętu, a dodatkowo monitoruje czas jego używania i sygnalizuje moment, w którym konieczna jest jego wymiana. Praktyczne informacje dotyczące możliwości wykorzystania bazy wiedzy o ŚOI zaprezentowały dr hab. inż. Katarzyna Majchrzycka i dr Małgorzata Okrasa z Zakładu Ochron Osobistych CIOP-PIB⁴.

Ćwiczenia z wykorzystania programu INTERGON oceniającego obciążenie i ryzyko rozwoju dolegliwości mięśniowo-szkieletowych

Następnie wystąpienie nt. bazy wiedzy o zagrożeniach chemicznych i pyłowych CHEMPYŁ⁵ miała dr Elżbieta Dobrzyńska z Zakładu Zagrożeń Chemicznych, Pyłowych i Biologicznych CIOP-PIB. Prezentowane przez nią narzędzie pomaga w przeprowadzaniu oceny ryzyka związanego z występowaniem substancji chemicznych i pyłowych na stanowisku pracy. Baza zawiera przydatne definicje i podstawy prawne (w tym przepisy krajowe i europejskie), wykazy obowiązujących norm czy zalecenia. W bazie znajdują się również informacje nt. substancji chemicznych o ustalonych wartościach normatywnych higienicznych, metodach ich oznaczania na stanowiskach pracy oraz ich właściwościach fizykochemicznych i toksykologicznych, a nawet porady z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Drugiego dnia seminarium uczestnicy dyskutowali z dyrektorem Departamentu Prawa Pracy w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Marcinem Staneckim o zmianach wprowadzonych w Kodeksie pracy, a zwłaszcza o nowych regulacjach dotyczących bhp w pracy zdalnej. Przedstawiciel ministerstwa podkreślił, że jest to już kolejne jego spotkanie z członkami Sieci Ekspertów i niezwykle ceni sobie współpracę z nimi oraz możliwość dyskutowania na tematy bhp z praktykami posiadającymi duże doświadczenie i wieloletni staż pracy.

³ Aplikację TIME4MASK można bezpłatnie pobrać na stronie <https://t4m.ciop.pl>. Dostępna jest również w wersji mobilnej (na urządzenia z systemami iOS lub Android): <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ciop.souo&gl=PL>, <https://apps.apple.com/pl/app/time4mask/id1644731367?l=pl>.

⁴ Baza wiedzy o ŚOI: <https://soi-info.ciop.lodz.pl>.

⁵ Baza CHEMPYŁ: https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/appmanager/ciop/pl?_nfbp=true&_pageLabel=P13800141641345795944292.

Dyskusja uczestników seminarium z dyrektorem Marcinem Staneckim na temat ostatnich zmian wprowadzonych w Kodeksie pracy

Następnie Małgorzata Piętka i Jacek Kurowski z Działu Informatyki CIOP-PIB zaprezentowali m.in. takie narzędzia, jak: IRYS – System Interaktywnej Oceny Ryzyka Zawodowego, aplikacja online RISC SCORE, serwis Dokumentacja Powypadkowa oraz program MIKRO-BHP – wszystkie są dostępne na stronie <https://www.ciop.pl> w zakładce „Narzędzia on-line”.

Informacje na temat nowej aplikacji mobilnej Dobrostan a Nowe Formy Pracy⁶ przedstawiła mgr Zofia Mockała z Zakładu Ergonomii, która wskazała, że rozwój świata pracy, obok zmian w jej strukturze organizacyjnej, oznacza też rozwój nowych form zatrudnienia, takich jak praca zdalna, praca platformowa i freelancing. Aplikacja dostarcza wskazówek, jak w nowym świecie pracy zadbać o swoje zdrowie i samopoczucie, zwiększyć odporność na stres i rozwinąć zasoby psychologiczne. Ciekawym uzupełnieniem prezentowanych treści są przykładowe ćwiczenia fizyczne do wykonania w przerwach i po pracy.

Ostatnie wystąpienie dotyczyło nowego narzędzia do symulacji kosztów i korzyści: KO-KO⁷ – zaprezentowała je dr Małgorzata Pęciłło-Pacek z Zakładu Zarządzania CIOP-PIB. Narzędzie to arkusz kalkulacyjny, pozwalający

⁶ Aplikację można bezpłatnie pobrać na urządzenia z systemami iOS lub Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ciop.dobrostanwnowych-formachpracy>, <https://apps.apple.com/app/dobrostan-a-nowe-formy-pracy/id6443602216>.

⁷ Narzędzie Komputerowe do Symulacji KOSZTÓW i KORZYŚCI KO-KO: https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/appmanager/ciop/pl?_nfpb=true&_pageLabel=P16600139261348474174014&html_tresc_root_id=19958&html_tresc_id=300014217&html_klucz=19958&html_klucz_spis=.

na oszacowanie kosztów i korzyści wynikających z wdrożenia innowacji służących ograniczeniu ryzyka⁸.

Kulminacyjnym punktem spotkania było wręczenie certyfikatów 50 członkom Sieci Ekspertów (ich lista znajduje się na stronie: www.ciop.pl/Eksperci) na kolejny rok. Z kolei podziękowania za szczególne zaangażowanie w organizowanie niekomercyjnych przedsięwzięć na rzecz MŚP w 2022 r. otrzymali Paweł Kania, Andrzej Dziedzic i Dariusz Szutarski, a za szczególną aktywność w działalności Sieci Ekspertów w 2022 r. – Katarzyna Grabowska-Wawrzyniecka, Mieczysław Jankowski, Paweł Kania, Andrzej Dziedzic i Mirosław Staszczuk.

Nagrodzonym gratulujemy, a czytelników zachęcamy do zapoznania się z zaprezentowanymi aplikacjami oraz do podjęcia wyzwania, jakim jest dołączenie do grona Sieci Ekspertów.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że Sieć Ekspertów jako struktura organizacyjna utworzona przy CIOP-PIB pełni znaczącą rolę w popularyzowaniu tematyki bhp i podnoszeniu poziomu kultury bezpieczeństwa w środowisku pracy. Dlatego w kolejnych latach planowane są: dalszy rozwój Sieci Ekspertów oraz doskonalenie kompetencji i podnoszenie kwalifikacji jej członków, a także aktywna współpraca z CIOP-PIB w ramach przedsięwzięć i inicjatyw mających na celu poprawę warunków pracy polskich pracowników.

Marzena Malińska

Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy

Kontakt: marzena.malinska@ciop.pl

Opracowano i wydano na podstawie wyników VI etapu programu wieloletniego pn. „Rządowy Program Poprawy Bezpieczeństwa i Warunków Pracy”, finansowanego w zakresie zadań służb państwowych ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (zadanie nr 7.ZS.09 pt. „Wspieranie przedsiębiorstw w zakresie poprawy warunków pracy poprzez organizowanie funkcjonowania struktur sieciowych CIOP-PIB”). Koordynator programu: Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy.

⁸ M. Pęciłło-Pacek, M. Galwas-Grzeszkiewicz. Innowacje służące ograniczeniu ryzyka zawodowego. Koszty i korzyści wdrażania. CIOP-PIB, 2022, <https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/file/96208/Innowacje-sluzace-ograniczeniu-ryzyka-zawodowego-Pecillo-IVPB02.pdf>.

CIOP PIB

NOWY NABÓR DO SIECI EKSPERTÓW DS. BHP

Sieć Ekspertów ds. BHP to profesjonalna platforma wymiany doświadczeń oraz wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy pomiędzy pracownikami firm obsługujących przedsiębiorstwa (zwłaszcza z sektora MŚP) w celu zwiększenia kompetencji ich obsługi w Polsce.

DOŁĄCZ DO SIECI EKSPERTÓW DS. BHP!

www.ciop.pl/Eksperci

tel. 22 623 36 83 | siec.ekspertowbhp@ciop.pl

bh
Ekspert